

STANOVISKO HLAVNÉHO KONTROLÓRA OBCE K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROKY 2020 - 2022

Podľa § 18 ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Podhradík na roky 2020 – 2022 (ďalej len „Stanovisko“).

Pri spracovaní Stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2020 – 2022 a návrhu rozpočtu na rok 2020, a to z hľadiska zákonnosti, z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia. V neposlednom rade som vychádzal aj z praktických skúseností hospodárenia obce.

Zákonný rámec, tvorba a základná charakteristika návrhu rozpočtu

Zákonný rámec rozpočtu obce je ukotvený v zákone o obecnom zriadení, zákone č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“) a zákone č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“).

Základnou úlohou rozpočtu obce je zabezpečenie financovania obce najmenej v troch po sebe nasledujúcich rozpočtových rokoch. Rozpočet obce sa zostavuje ako viacročný rozpočet a programový rozpočet.

Viacročný rozpočet obce sa vnútorne člení na :

- bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet)
- kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet)
- finančné operácie.

Podľa zákona č. 583/2004 Z. z. obecné zastupiteľstvo obce do 2000 obyvateľov rozhodnúť (uznesením) o neuplatňovaní **programovej štruktúry rozpočtu**.

Obec pri zostavovaní rozpočtu na konkrétny rozpočtový rok vychádza (najmä):

- zo schválených finančných vzťahov štátneho rozpočtu k rozpočtom obcí,
- zo svojho viacročného rozpočtu,
- zo svojich programov koncipovaných najmenej na tri rozpočtové roky.

Obec musí pri zostavovaní rozpočtu vychádzať aj z ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov.

Obec má povinnosť zostaviť rozpočet podľa **rozpočtovej klasifikácie**, a to v súlade s osobitným právnym predpisom, ktorým je zákon č. 523/2004 Z. z. Povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy, t. j. aj na obec. V praxi to znamená, že príjmy a výdavky, bežné aj kapitálové, musia byť členené podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie.

Rozpočet na rozpočtový rok 2020 je po jeho schválení obecným zastupiteľstvom (ďalej len „OZ“) **záväzný**, pričom rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú iba **orientačné**.

Dodržanie informačnej povinnosti

Podľa § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení: *Pred schválením je rozpočet obce zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť;...*

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce **bola splnená**.

Návrh rozpočtu – príjmy, výdavky, výsledok hospodárenia

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. ako viacročný rozpočet na tri po sebe nasledujúce roky 2020, 2021 a 2022, t. j. ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce.

Viacročný rozpočet na roky 2020, 2021 a 2022 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok.

Tvorba návrhu rozpočtu príjmov je v celkovom objeme **246 533,20 eur**, z toho

Bežné príjmy	198 533,20	Návrh rozpočtu 2020
Kapitálové príjmy	48 000,00	
Finančné operácie	0	
Spolu	246 533,20	

Najväčší podiel na tvorbe bežných príjmov majú spomedzi bežných príjmov *vlastné príjmy daňové*, pričom podiely na daniach v správe štátu sú navrhované v celkovej sume 165 058,00 eur. Dôležitú skupinu na strane navrhovaných bežných príjmov predstavujú miestne dane. Dane z nehnuteľností sú rozpočtované v celkovej sume 10 300,00 eur, z toho daň z pozemkov v sume 7 700,00 eur a daň zo stavieb v sume 2 600,00 eur. Významným zdrojom príjmu sú aj poplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v celkovej sume 3 720 eur.

Z nedaňových príjmov významnú zložku predstavujú transfery v rámci verejnej správy. V tejto súvislosti musím dodať, že tento príjem nie je v rámci navrhovaného rozpočtu určitým a dostatočným spôsobom identifikovaný.

Ďalej sú to príjmy v súvislosti s činnosťou materskej školy v obci. Obec plánuje na administratívnych poplatok celkový ročný príjem v sume 3 000 eur.

Kapitálové príjmy pozostávajú zo sumy 48 000,00 eur ako transfer zo štátneho rozpočtu. V tejto súvislosti musím dodať, že tento navrhovaný príjem nie je v rámci navrhovaného rozpočtu určitým a dostatočným spôsobom identifikovaný.

Návrh rozpočtu na rok 2020 nepredpokladá finančné príjmové operácie.

Vo výdavkovej časti predstavuje návrh rozpočtu celkový objem **246 533,20 eur**.

Bežné výdavky	198 533,20	Návrh rozpočtu 2020
Kapitálové výdavky	48 000,00	
Finančné operácie	0	
Spolu	246 533,20	

Výdavková časť rozpočtu je vnútorne členená podľa rozpočtovej klasifikácie na funkčnú a ekonomickú. Výdavková časť pamätá a reflektuje na právnu úpravu vo vzťahu k právnym predpisom na úseku zamestnanosti a na vývoj národného hospodárstva vo vzťahu k roku 2020 (napr. na priemernú mzdu v národnom hospodárstve, ktorá má vplyv aj na stanovenie tarifných platov a následne platených odvodov do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní), no nepamätá na tieto súvislosti v navrhovaných rokoch 2021 a 2022, kde sú výdavky rozpočtované na výkonné a zákonodarné orgány v rovnakej sume.

Najväčší podiel na strane bežných výdavkov predstavuje hlavná kategória č. 6 ekonomickej klasifikácie. V porovnaní s minulým rozpočtovým rokom je možné badať nárast tarifných, či funkčných platov, čo súvisí aj so zvýšením tarifných platov vo verejnej službe a zvyšovaním základných platov starostov a primátorov. Táto skutočnosť má priamy vplyv aj na platenie odvodov, na čo navrhovaný rozpočet taktiež pamätá. Najväčší podiel na vlastných výdavkoch v rámci činnosti a chodu obce je badať na mzdy a platy a s tým súvisiace odvody v celkovej výške 57 825,00 eur.

Významnými výdavkami v rámci bežného chodu obce sú aj výdavky na energie, výdavky na údržbu budov, výdavky na všeobecné služby, výdavky na stravovanie, výdavky na verejné osvetlenie, výdavky na všeobecné služby v rámci kultúrnych služieb. Významnými položkami v rámci bežných výdavkov sú výdavky súvisiace s predprimárnym vzdelávaním, t. j. činnosťou materskej školy v obci. Na tomto mieste možno badať taktiež vyšší nárast platov a odvodov v porovnaní s minulými rozpočtovými rokmi.

V rámci bežných výdavkov odporúčam obci konkrétnejšie uvádzať výdavky na všeobecné služby a všeobecný materiál, vzhľadom na to, že sa takéto výdavky objavujú v návrhu rozpočtu na viacerých miestach, a to aj z dôvodu jednoznačnosti a prehľadnosti ich použitia.

Ďalej musím poukázať na to, že výdavky na komunálne odpady a drobné stavebné odpady sú rozpočtované v sume 9 000,00 eur, no príjem obce za poplatky za komunálne odpady a drobné stavebné odpady je navrhovaný iba v sume 3 720,00 eur. Obec by mala reflektovať na výdavky za komunálne odpady adekvátnymi príjmami v rámci tejto položky.

Kapitálové výdavky vo výške 48 000,00 eur súvisia realizáciou nových stavieb. Odporúčam doplniť položku o informáciu, o akú stavbu sa jedná, resp. na aký účel sú tieto príjmy určené.

Finančné výdavkové operácie obec nemá v rámci návrhu rozpočtu naplánované.

Rozpočet bežných príjmov a bežných výdavkov (**bežný rozpočet**) je zostavený ako vyrovnaný.

Rozpočet kapitálových príjmov a kapitálových výdavkov (**kapitálový rozpočet**) je zostavený ako vyrovnaný.

Rozpočet **finančných operácií** nepočíta s príjmami a ani výdavkami.

Rozpočet obce je zostavený ako vyrovnaný rozpočet, čo je v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z.

Na tomto mieste chcem upozorniť, že ak sa obci nepodarí naplniť očakávané bežné príjmy a zabezpečiť racionalitu čerpania výdavkov, jej plány nemusia byť splnené a môže byť tak ohrozená vyrovnanosť rozpočtu obce. V tejto súvislosti odporúčam obci navrhnuť šetrenie výdavkov na strane bežných výdavkov, najmä v súvislosti s nárastom výdavkov na chod obce.

ZÁVER

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. ako viacročný rozpočet na tri po sebe nasledujúce roky 2020, 2021 a 2022, t. j. ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce.

Rozpočet je zostavený ako vyrovnaný, čo je v súlade so zákonom. V tejto súvislosti by som navrhol šetrenie výdavkov na strane bežného chodu obce, resp. presun častí týchto výdavkov pod iné položky.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov. V danom prípade by bolo vhodné zabezpečiť dostatočné finančné krytie výdavkov na spracovanie, zber a odvoz komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu vyššími príjmami v rámci tejto položky.

Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce bola splnená.

Viacročný rozpočet na roky 2020, 2021 a 2022 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet **nie je zostavený** v programovej štruktúre rozpočtu.

Rozpočet má **vnútorné členenie** v zmysle zákona na bežný rozpočet (bežné príjmy a bežné výdavky), kapitálový rozpočet (kapitálové príjmy a kapitálové výdavky) a finančné operácie, pričom príjmy a výdavky, bežné aj kapitálové, sú členené podľa funkčnej a ekonomickej klasifikácie.

NÁVRH NA UZNESENIE

Obecné zastupiteľstvo obce Podhradík **berie na vedomie** Stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu na roky 2020 - 2022.

V Podhradíku dňa 16. decembra 2019

JUDr. Róbert Baran
hlavný kontrolór obce